

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Руслана ПЕТРОКУШИН

Наказ № 104 від 29.08.2022 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**Тернопільської
спеціалізованої школи I-III ступенів № 3
з поглибленим вивченням іноземних мов
Тернопільської міської ради Тернопільської області**

НА 2022-2023 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

(5 клас НУШ)

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради

(протокол № 01 від 29.08.2022)

ЗМІСТ

1.	Загальні положення	<u>3</u>
2.	РОЗДІЛ 2. Цілі та завдання освітньої діяльності ТСШ № 3	<u>7</u>
3.	РОЗДІЛ 3. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою для 5 класів НУШ	<u>9</u>
4.	РОЗДІЛ 4. Навчальний план для учнів 5-х класів ТСШ № 3	<u>9</u>
5.	РОЗДІЛ 5. Навчальні програми	<u>11</u>
6.	РОЗДІЛ 6. Організація освітнього процесу	<u>11</u>
7.	РОЗДІЛ 7. Опис інструментарію оцінювання	<u>15</u>
8.	Додаток 1. Навчальний план для учнів 5-х класів	<u>18</u>
9.	Додаток 2. Перелік модельних навчальних програм для адаптаційного циклу	<u>19</u>
10.	Додаток 3. Перелік інструментів формувального оцінювання	<u>21</u>

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітня програма для 5 класу НУШ Тернопільської спеціалізованої школи І-ІІІ ст. № 3 з поглибленим вивченням іноземних мов (далі ТСШ № 3) розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898. Освітня програма закладу окреслює обов'язкові та рекомендовані підходи в освітній діяльності закладу на адаптаційному циклі базової середньої освіти.

Освітня програма для 5 класу ТСШ № 3. визначає:

- ✓ вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою базової середньої освіти;
- ✓ загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі (в годинах), його розподіл між освітніми галузями у 2022-2023 навчальному році.

Освітня програма включає:

- ✓ навчальний план;
- ✓ перелік модельних навчальних програм;
- ✓ рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- ✓ опис інструментарію оцінювання.

Під час розроблення Освітньої програми для 5 класів враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової і кадрової автономії закладу загальної середньої освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Відповідно до Закону України «Про освіту» метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Освітня програма розроблена на основі Типової освітньої програми, відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» та:

- ✓ відповідає структурі Типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти;
- ✓ визначає (в обсязі не меншому ніж встановлено Типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі (в годинах), його розподіл між освітніми галузями на 2022-2023 рік навчання;

- ✓ містить навчальний план, що ґрунтується на одному з варіантів типових навчальних планів Типової освітньої програми і передбачає перерозподіл годин (у визначеному обсязі) між обов'язковими для вивчення навчальними предметами (крім української мови та фізичної культури) певної освітньої галузі;
- ✓ містить перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом в освітньому процесі.

Освітня програма школи, згідно із частиною четвертою статті 7 Закону України «Про освіту», частиною дев'ятою статті 5 Закону України «Про повну загальну середню освіту», передбачає викладання одного чи декількох навчальних предметів (інтегрованих курсів) поряд із державною мовою англійською чи іншою офіційною мовою Європейського Союзу.

Реалізація призначення закладу здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів:

- ✓ гуманізм як норма поваги до особистості та основа побудови партнерського спілкування з дитиною;
- ✓ інтеграційні засади побудови та організації освітнього процесу;
- ✓ визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості;
- ✓ створення сприятливих умов для формування й розвитку в дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує;
- ✓ урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини.

Завдання освітніх ліній у 5-х класах реалізуються на основі тематичного планування за принципом методичного конструктора та інтегрованого підходу до змісту та організації освітньої діяльності. Побудова освітнього процесу на засадах інтегрованого підходу забезпечує єдність та взаємопов'язаність усіх освітніх ліній у кожній темі, що реалізується як цілісна змістова та діяльнісна одиниця освітнього процесу. Основними формами організованої освітньої діяльності п'ятикласників є щоденні інтегровані заняття, підгрупові предметні заняття, індивідуально-групові заняття різної пізнавальної та продуктивної спрямованості. Цілісне бачення та структура тематичних циклів, за якими будується освітній процес, відображаються у плануванні за принципом методичного конструктора. Зберігаючи наступність із початковою школою, забезпечуємо подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формуємо здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховуємо ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Зміст програми дає можливість формування в школярів таких ключових компетентностей:

- 1) **вільне володіння державною мовою**, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано

пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

- 2) **здатність спілкуватися українською та англійською мовами**, що передбачає активне використання української мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) **математична компетентність**, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) **компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій**, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) **інноваційність**, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- 6) **екологічна компетентність**, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) **інформаційно-комунікаційна компетентність**, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності в навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) **навчання упродовж життя**, що передбачає опанування вміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- 9) **громадянські та соціальні компетентності**, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та

здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, вміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) **культурна компетентність**, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття й розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) **підприємливість та фінансова грамотність**, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

РОЗДІЛ 2.

ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТСШ № 3

МЕТА діяльності закладу:

забезпечення єдиної лінії розвитку особистості школяра;
формування духовної культури та цілісних світоглядних уявлень у дитини.

Тернопільська спеціалізована школа I-III ступенів № 2 з поглибленим вивченням іноземних мов – школа з українською мовою навчання.

Пріоритетні завдання діяльності педагогічного колективу школи:

- ✓ створення умов для здобуття якісної освіти в умовах освітнього процесу;
- ✓ формування у дітей основ культури споживання та екологічної свідомості через впровадження ідей освіти для сталого розвитку;
- ✓ втілення інклюзивних цінностей через збагачення інклюзивними підходами освітньої практики;
- ✓ сприяння формуванню у школярів лідерських якостей особистості;
- ✓ формування світогляду школярів засобами художнього слова;
- ✓ оптимізація взаємодії з батьками;
- ✓ модернізація матеріально-технічної бази та програмно-методичного забезпечення закладу.

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями. Кількість навчальних годин за освітніми галузями визначено відповідно до базового навчального плану (додаток 23 Державного стандарту) та наведено в Таблиці 1.

Гранично допустиме навчальне навантаження на учня встановлено відповідно до вимог Закону України «Про загальну середню освіту» та Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти затвердженого наказом МОЗ України від 25.09.2020 №2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за №1111/35394.

Таблиця 1

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень та рік
		5 клас
Мовно-літературна	На тиждень	12,5
	На рік	437,5

Математична	На тиждень	5
	На рік	175
Природнича	На тиждень	2
	На рік	70
Соціальна і здоров'язбережувальна	На тиждень	1.5
	На рік	52.5
Громадянська та історична	На тиждень	1
	На рік	35
Технологічна	На тиждень	2
	На рік	70
Інформатична	На тиждень	1
	На рік	35
Мистецька	На тиждень	1
	На рік	35
Фізична культура	На тиждень	3
	На рік	105
Німецька/французька мова	На тиждень	2
	На рік	70
Усього (без урахування фізичної культури + фізична культура)	На тиждень	28+3
	На рік	980+105
Гранично допустиме річне навантаження учнів	На тиждень	28
	На рік	980

РОЗДІЛ 3.

ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ ДЛЯ 5 КЛАСІВ НУШ

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року, повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти для 5 класу ТСШ № 3 розпочинають учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено свідоцтвом досягнень.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом директора школи створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованого в міністерстві юстиції України 19 квітня 2021 р. за № 528/36150.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

РОЗДІЛ 4.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ДЛЯ УЧНІВ 5-Х КЛАСІВ ТСШ № 3

Робочий навчальний план для 5 класів розроблено за Типовою освітньою програмою для 5-6 класів, затвердженою наказом МОН основі типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН № 235 від 19.02.2021р.

Навчальний план (додаток 1) містить:

- ✓ перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі;
- ✓ розподіл навчального навантаження між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;

✓ додаткові години для вивчення німецької мови.

У ТСШ № 3 для організації освітнього процесу в 5-х класах визначено перелік навчальних предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також, урахувавши освітні потреби учнів, друга іноземна мова (німецька / французька мова) вивчається за рахунок додаткових годин.

Навчальне навантаження в навчальному плані орієнтоване на «рекомендований» навчальний час, визначений базовим навчальним планом Державного стандарту для вивчення певної освітньої галузі учнями 5 класу на адаптаційному циклі навчання базової середньої освіти.

На вивчення інтегрованого курсу «**Пізнаємо природу**» виділено рекомендовану кількість годин (**2 год**), на інтегровані курси «**Здоров'я, безпека та добробут**», «**Мистецтво**» - мінімальну кількість (**1 год**).

Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі, відповідно до пункту 26 Державного стандарту, визначено закладом освіти в межах заданого діапазону «мінімального» та «максимального» навчального навантаження.

Враховуючи спеціалізацію закладу освіти та Статут Тернопільської спеціалізованої школи I-III ст. № 3 з поглибленим вивченням іноземних мов, кількість годин **на вивчення англійської мови збільшено до 5 год** на тиждень за рахунок перерозподілу годин з інших освітніх галузей, а саме: **1 год** з освітньої галузі «**Мистецтво**» та з освітньої галузі «**Інформатична**» **0,5 год**. На вивчення **другої іноземної мови як вибіркового освітнього компоненту (німецька/французька мова)** виділено **2 год**.

Граничну наповнюваність класів та тривалість уроків встановлено відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані закладу освіти не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

РОЗДІЛ 5.

НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ

Спираючись на модельні навчальні програми (додаток 2), учителі школи розробили навчальні програми предметів, інтегрованих курсів, що містять опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж визначено Державним стандартом та відповідними модельними навчальними програмами. Формування змісту навчальних предметів, інтегрованих курсів здійснюється шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання кількох освітніх галузей, однієї освітньої галузі або її окремих складників.

Навчальні програми розроблені на основі модельних навчальних програм, погоджені на засіданнях методичних спільнот (протокол № 01, від 26.08.2022 р.) та схвалені педагогічною радою закладу освіти (протокол № 01 від 29.08.2022 р.).

РОЗДІЛ 6.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітній процес у 5-х класах закладу освіти організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Освітня програма ТСШ №3 передбачає досягнення здобувачів освіти сукупності компетентностей, що є базою для подальшого особистісного розвитку в умовах шкільного навчання. Особливий акцент здійснюється на здатність дітей встановлювати асоціативні зв'язки, взаємозв'язки між об'єктами і явищами навколишнього світу, робити висновки та висловлювати судження. Ці характеристики засвідчують сформованість цілісних світоглядних уявлень і є результатом упровадження засад інтеграції в освітньому процесі.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мовно-літературна
- Математична
- Природнича
- Соціальна і здоров'язбережувальна
- Громадянська та історична
- Технологічна
- Інформатична
- Мистецька

Фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- ✓ формування компетентностей;
- ✓ розвитку компетентностей;
- ✓ перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- ✓ корекції основних компетентностей;
- ✓ комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відеоуроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей, крім уроку, проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. **Практичне заняття** - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання в практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, за виконання яких звітують перед учителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу. Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу. Екскурсії насамперед покликані показати учням практичне застосування знань, здобутих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором матеріалу для виконання визначених завдань під час екскурсії). Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконувати самостійно розподілені ролі та аналізувати виконану роботу. Форми організації

освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з таких компонентів:

- ✓ кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- ✓ навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- ✓ матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- ✓ якість проведення навчальних занять;
- ✓ моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- ✓ оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- ✓ контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- ✓ моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- ✓ створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Кадрове забезпечення освітньої діяльності викладання у 5-х класах повністю забезпечене кваліфікованими фахівцями, а саме:

з 21 педагогічних працівників, які працюють у 5-х класах

- ✓ вчителів-методистів – 7
- ✓ старших вчителів – 2
- ✓ спеціалістів вищої категорії – 6
- ✓ спеціалістів I категорії – 2
- ✓ спеціалістів – 2;

Освітня програма ТСШ № 3 передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначено педагогічною радою ТСШ № 3. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм навчання. За потреби для учнів 5-х класів заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією.

Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі Положення про індивідуальну форму навчання, індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується директором та підписується батьками.

У школі для учнів 5-х класів можлива організація освітнього процесу за технологіями дистанційного навчання за допомогою:

- ✓ поєднання онлайн-занять через інформаційно-комунікаційну автоматизовану систему «Єдина школа», платформу Zoom, Google,;
- ✓ заздалегідь підготовлених презентацій, відеоуроків від учителів чи із зовнішніх освітніх ресурсів;
- ✓ ретельно підібраних завдань для самостійної роботи із подальшою перевіркою;
- ✓ використання безкоштовних вебсерверів та платформ, наприклад, Google, Classtime, Всеосвіта, На Урок, Classdojo.

Для організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання використовуються:

- ✓ методичні рекомендації, подані у Положенні про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затверджене наказом МОН України від 08.09.2020 №1115, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 28.09.2020 за № 941/35224;
- ✓ методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в умовах воєнного часу;
- ✓ лист МОН від 23.03.2020 № 1/9 - 173; від 16.04.2020 № 1/9-213;
- ✓ методичні рекомендації «Організація дистанційного навчання в школі» (авт. А. Лотоцька, А. Пасічник), розробленими за підтримки МОН (<https://cutt.ly/MynTayc>).

При організації освітнього процесу в карантинних умовах забезпечено:

- ✓ соціальне дистанціювання;
- ✓ мінімізація переміщення здобувачів освіти та комунікація між ними в межах закладу освіти;
- ✓ дотримання нормативів наповнюваності класів та інших вимог законодавства про освіту.

РОЗДІЛ 7.

ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану в бальному оцінюванні, яке передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 289 від 01.04.2022 р. « Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти» та рішення педагогічної ради (протокол № 01 від 29.08.2022 р) оцінювання навчальних досягнень у 5-х класах здійснюють за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12. Педагогічна рада ТСШ №3 визначила адаптаційний період (перший місяць навчання (вересень 2022 року)), упродовж якого здійснюється рівневе оцінювання (позначається літерами «В», «С», «Д», «П») поточних та підсумкових (тематичних) оцінювань. Починаючи з другого місяця навчання, рівень навчальних досягнень учнів 5-х класів оцінюють балами.

Оцінювання зорієнтоване на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу.

Установлено відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками. Їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є такі види:

- ✓ поточне оцінювання,
- ✓ підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень. Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюється відповідно до вимог навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів:

- ✓ усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- ✓ письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами, тощо);

- ✓ цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);
- ✓ практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів педагоги керуються такими категоріями критеріїв:

- ✓ розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюють навчальний матеріал;
- ✓ комунікація (у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- ✓ планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- ✓ рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень враховуються дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем /ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності. Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти.

Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності, надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Важливо не протиставляти учнів одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

Створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з

огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

Корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів. У формульованому оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання, рекомендовано використовувати інструменти з орієнтовного переліку (**додаток 3**).

У рамках академічної свободи педагогічні працівники ТСШ № 3 здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ДЛЯ УЧНІВ 5-Х КЛАСІВ на 2022-2023 н.р.

Освітні галузі	Навчальні предмети	К-сть годин на тиждень	К-сть навчальних годин на вивчення освітньої галузі	К-сть навчальних годин на рік
		5 клас		
Мовно-літературна	Українська мова	4	12,5	437,5
	Українська література	2		
	Зарубіжна література	1,5		
	Англійська мова	5		
Математична	Математика	5	5	175
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	70
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1,5	52,5
	Етика	0,5		
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1	35
Інформатична	Інформатика	1	1	35
Технологічна	Технології	2	2	70
Мистецька	Мистецтво	1	1	35
Фізична культура	Фізична культура	3	3	105
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26 + 3	26 + 3	910+105
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2	70
Німецька мова/ французька мова				
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	28	980
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу на групи)		28 + 3	28 + 3	980+105

**ПЕРЕЛІК МОДЕЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ
ДЛЯ АДАПТАЦІЙНОГО ЦИКЛУ 5-Х КЛАСІВ**

№ з/п	Назва модельної програми	Група вчителів, що здійснювали вибір
1.	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Пліварчук К.В., Попова Т.Д.)	Гандзій Н.Б., Сагайдак В.З., Гунтик О.В., Мужилівська О.І.
2.	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Аврааменко О.)	Гандзій Н.Б., Сагайдак В.З., Гунтик О.В., Мужилівська О.І.
3.	Модельна навчальна програма «Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.)	Облудник О.С., Дрогобицька Б.І., Розум Н.О.
4.	Модельна навчальна програма «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л.)	Гелюх Т.П., Танцовна О.І., Сагайдак К.О., Нагорна Н.М.
5.	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О.С.)	Климчук В.Я., Базюк О.Я., Драпак О.М., Штокало М.Л., Пільгун С.В., Коваль О.І.
6.	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.)	Слотюк В.М., Бердей О.В.
7.	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.)	Курилович Г.В., Морозюк Г.С.
8.	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакоцько В.В.)	Коваль О.І., Вербицька С.О., Войтович Б.В., Драпак О.М.
9.	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Тригук Т.В.)	Чорній О.П., Тригук Т.В.

№ з/п	Назва модельної програми	Група вчителів, що здійснювали вибір
	Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.)	
10.	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л.М., Просіна О.В.)	Махно А.Т., Пилипів О.В.,
11.	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші	Булич Л.Р., Бучинський Б.А., Баран О.Д., Бенцал Л.В., Стасюк А.В.
12.	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти. (автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В.Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.)	Бакало Л.А., Кулик І.А.
13.	Модельна навчальна програма «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти. (автори: Гущина Н.І., Василяшко І.П.)	Гетманюк І.Б., Судомир Л.М., Стрига У.Б.
14.	Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. (автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю.)	Махно А.Т.

**ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК
ІНСТРУМЕНТІВ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ**

№ з/п	НАЗВА	ОПИС ІНСТРУМЕНТА
1	Аналіз портфоліо	Перевірка рівня навчальних досягнень за допомогою портфоліо учня. Портфоліо – це підібрані учнем роботи із зазначенням дати, призначення яких – розповісти історію учнівських досягнень або поступу. Портфоліо зазвичай містить особисті роздуми учня з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей навчання.
2	Відповідь хором	Учні одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказаного вчителем тощо.
3	Візьми і передай	Спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного учасника групи; учні записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу й знову повернеться до них. Потім обговорюють результати в групі.
4	Внутрішнє / зовнішнє коло	Учні стають у два кола, внутрішнє та зовнішнє, обличчям одне до одного. Учні, що стоять навпроти, ставлять одне одному запитання з теми, які вони попередньо написали. Зовнішнє коло рухається, й утворюються нові пари. Потім процедура повторюється.
5	Газетний заголовок	Вигадайте газетний заголовок, який може бути написаний до теми, яку ми вивчаємо. Передайте основну ідею події.
6	Гра в кубик	Покажіть 6 запитань до уроку. Об'єднайте учнів у групи по 4. У кожній групі є один кубик. Кожен кидає кубик та відповідає на запитання з відповідним номером. Якщо номер випав більш ніж один раз, учень може доповнити попередню відповідь або кинути кубик ще раз. Відповіді можна записувати.
7	Доповни думку	Письмова перевірка розуміння стратегії, коли учні заповнюють пропуски в запропонованому твердженні.
8	Есе «хвилинка»	Питання для есе на одну хвилину – це конкретне питання з орієнтацією на очікуваний(і) результат(и) навчання, на яке можна відповісти за одну-дві хвилини.
9	Запис у журнал	Учні записують у свій журнал або зошит розуміння предмету, поняття або те, що вони вивчили на уроці. Учитель переглядає записи, щоб дізнатися, чи зрозумів учень певну тему, урок, поняття або вивчене.
10	Записні книжки учнів	Інструмент для учнів для відстежування навчального поступу: куди я рухаюся? де я зараз? як туди дістатися?
11	Збір ідей	Учитель ставить запитання або дає завдання. Учні самостійно

		відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок / відповідей / тверджень. Учні, що завершили, встають. Учитель звертається до певного учня й просить його поділитися записаними ідеями. Учні викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками, і сідають, коли на їхніх аркушах закінчилися всі записані ідеї, незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними. Учитель продовжує опитувати учнів, доки сядуть усі.
12	З-Х-В та ЗХВ+	Учні відповідають групами, у парах або індивідуально на запитання «Що ми вже знаємо?» (З), «Що ми хотіли б дізнатися?» (Х) та «Що вже вивчили за темою?» (В). Плюс (+) просить учнів класифікувати здобуті знання за допомогою концептуальної карти або наочної схеми, яка відображає ключову інформацію. Потім кожен учень записує короткий підсумок (на один абзац) про вивчене.
13	Картка на вихід	Це письмові відповіді учнів на запитання на картках, які учням роздають наприкінці уроку, після завершення певного виду роботи, теми тощо.
14	Концептуальна карта	Будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття.
15	Лідер за номером	Учні об'єднуються в групи по чотири, й кожному члену групи присвоюють номер. Учитель ставить питання / проблему, і всі чотири учні її обговорюють. Учитель називає номер, і відповідний учень у кожній групі відповідає.
16	Найзаплутаніший (або найясніший) момент	Це варіант однохвилинки. Можна дати учням трохи більше часу для відповіді на запитання. Запитайте (у кінці уроку або під час паузи, яка утворилася після пояснення теми): «Який найбільш заплутаний момент» сьогоdnішнього заняття?» або «Що вам здалося незрозумілим у понятті «_____»?»
17	Перевірка неправильного розуміння	Учитель надає учням поширені або передбачувані помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу і запитує, чи згодні вони з цим чи ні та чому. Учні мають дати аргументовані відповіді. Перевірка неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри «правильно-неправильно».
18	Перефразування	Учні мають висловити власними словами основну ідею уроку чи щойно поясненої теми.
19	Підбиття підсумків	Форма роздумів одразу після певного виду роботи.
20	Підказка за аналогією	Учні мають сформулювати думку на основі підказки-аналогії: (певне поняття, принцип або процес) _____ виглядає як _____ тому що _____
21	Підсумок А-Б-В	Кожному учневі в класі присвоюють окрему літеру алфавіту, а він обирає слово, яке починається на цю літеру, та пов'язане з вивченою темою.
22	Підсумок або питання на картках	Учитель час від часу роздає картки й просить учнів писати з обох боків за такими правилами: (Один бік) на підставі вивченого (теми, розділу), опишіть основну, велику ідею, яку ви зрозуміли, у формі

		короткого висновку. (Другий бік) запишіть те, що ви ще не повністю зрозуміли у вигляді твердження або запитання.
23	Підсумок одним реченням	Учні просять написати підсумкове речення, яке відповідає на запитання «хто», «що», «де», «коли», «чому», «як» щодо певної теми.
24	Підсумок одним словом	Учні мають обрати з-поміж наведених варіантів (або запропонувати самостійно) слово, яке найкраще підсумовує тему.
25	Подумай – запиши – обговори в парі – поділися	Учні обдумують відповідь самостійно, записують її, об'єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а потім озвучують її всьому класу.
26	Подумай – розкажи в парі	Учитель ставить учням запитання. Учні самостійно формулюють відповіді протягом визначеного часу, потім повертаються кожен до свого партнера та надають йому відповідь. Учитель викликає декілька пар на вибір, які озвучують свої відповіді в класі.
27	Пригадай – підсумуй – запитай – пов'яжи за 2 хвилини (ППЗП2)	За дві хвилини учні повинні <i>пригадати</i> та назвати у правильному порядку найважливіші ідеї, отримані на попередньому занятті; за дві хвилини <i>підсумувати</i> ці пункти одним реченням, записати одне основне <i>запитання</i> , на яке вони хочуть отримати відповідь та знайти одну <i>прив'язку</i> цього матеріалу до основної теми предмету чи курсу.
28	Рішення-рішення	Учитель висловлює певну думку, потім просить учнів зайняти сторону, що відповідає їхній думці з цієї теми, і поділитися аргументацією. Учні можуть змінювати сторону після обговорення.
29	Самооцінювання	Процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують, що саме відображує їхні успіхи в досягненні навчальних цілей, та планують наступні кроки.
30	Семінар за Сократом	Учні ставлять питання одне одному з певного важливого питання або теми. Питання ініціюють розмову, яка триває як серія відповідей та додаткових запитань.
31	Сигнали руками	Учні на прохання вчителя показують визначені сигнали рукою, щоб повідомити про рівень розуміння певного поняття, принципу або процесу: «Розумію _____ і можу пояснити» (наприклад, великий палець вгору). «Ще не зовсім розумію _____» (наприклад, великий палець вниз). «Не впевнений щодо _____» (наприклад, помахати рукою).
32	Скажи щось	Учні по черзі обговорюють у групі певний прочитаний розділ або переглянуте відео.
33	Сортування слів	Учням дають набір словникових термінів, які вони сортують за заданими або створеними ними категоріями.
34	Спінер ідей	Учитель створює спінер, розділений на 4 сектори з написами «Спрогнозуй», «Поясни», «Підсумуй», «Оціни». Після пояснення нового матеріалу вчитель крутить спінер та просить учнів відповісти на запитання залежно від місця зупинки спінера. Наприклад, спінер зупиняється на секторі «Підсумуй», тоді вчитель може сказати: «Назви ключові поняття, про які щойно йшлося».

35	Спостереження	Учитель готує протокол спостереження із переліком учнів у класі, де буде зазначено, за якими саме очікуваними результатами він спостерігатиме. Рухаючись класом, він спостерігає за учнями, коли вони працюють, і робить необхідні записи та позначки в протоколі спостереження.
36	Тестування	За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять. Орієнтовні типи тестових завдань: Декілька правильних варіантів Правильно/Неправильно Коротка відповідь Знайди відповідність Розширена відповідь.
37	Трикутна призма (червоний, жовтий, зелений)	Учні дають учителеві зворотний зв'язок, показуючи колір, що відповідає рівню розуміння.
38	Усне опитування	Учитель пропонує учнями відповісти на запитання, наведені нижче: Чим це _____ схоже на/відрізняється від _____? Які характерні риси/елементи _____? Як іще можна показати/проілюструвати _____? У чому полягає головна ідея, ключова концепція, мораль _____? Як _____ стосується _____? Які ідеї / деталі можна додати до _____? Наведіть приклад _____? Що не так з _____? Який висновок ви могли б зробити з _____? Які висновки можна зробити з _____? На яке питання ми намагаємося відповісти? Яку проблему ми намагаємося вирішити? Що ви можете сказати про _____? Що може статися, якщо _____? Які критерії можна взяти для оцінки _____? Які докази підтверджують _____? Як ми можемо довести / підтвердити _____? Як це можна розглядати з точки зору _____? Які альтернативи _____ слід розглянути? Який підхід/стратегію ви могли б використати для _____?
39	Учнівська конференція	Бесіда з кожним учнем особисто для перевірки рівня розуміння.
40	Хрестики-нулики	Набір видів роботи, з яких учні самостійно обирають ті, що можуть продемонструвати їхнє розуміння теми. Набір представлений у вигляді сітки з дев'яти квадратів, схожої на дошку для гри в хрестики-нулики. Можна попросити учнів обирати так, щоб зрештою zakresлити «три підряд». Завдання можуть відрізнятися за змістом, процесом та результатом і можуть бути адаптовані залежно від глибини знань.
41	Хто швидше?	Робота в парі – слухач і ведучий. Обидва знають категорію (тему), однак ведучий стоїть спиною до дошки / екрану. З'являються

		слова на задану тему, слухач дає підказки, а ведучий намагається вгадати слово. Пара, яка завершила першою, встає.
42	Швидкий запис	Попросить учнів відповісти за 2-10 хвилин на відкриті запитання або твердження.
43	Шкала Лайкерта	Учитель наводить 3-5 тверджень, які явно не є істинними або помилковими, але дещо спірними. Мета полягає в тому, щоб допомогти учням подумати над текстом, а потім обговорити його з однокласниками. Наприклад, «Герой (ім'я) не повинен був робити (що саме).» повністю погоджуюся не погоджуюся погоджуюся повністю погоджуюся.
44	3-2-1	Учні виконують такі варіанти завдань, визначаючи за прочитаним текстом: три речі, які ви дізналися, два цікаві факти, одне питання, що залишилося; три ключові слова, дві відмінності між __, один вплив на __; три важливі факти, дві цікаві ідеї, одне уявлення про себе як учня; три нові терміни, дві нові ідеї, одна річ, яку потрібно обдумати; три питання до тексту (незнайомі слова або незрозумілі ідеї), два прогнози за текстом (що станеться далі, враховуючи вже прочитане), знайдіть один зв'язок у тексті (з тим, що ви вже знали або випробували).
45	Трихвилинна пауза	Трихвилинна пауза дає змогу учням зупинитися, обміркувати певні представлені явища та ідеї, прив'язати їх до вже наявних знань або досвіду та попросити роз'яснень. Я змінив(ла) ставлення до.... Я більше дізнався(лася) про... Мене здивувало... Я почувався(лася)...
46	Є питання, в кого є відповідь?	Учитель робить два набори карток. Перший набір має запитання за певним розділом навчання. У другому наборі містяться відповіді. Учитель роздає картки з відповідями учням, а потім він або учень зачитує класу питання на картці. Усі учні перевіряють свої картки з відповідями, щоб знайти правильну.